

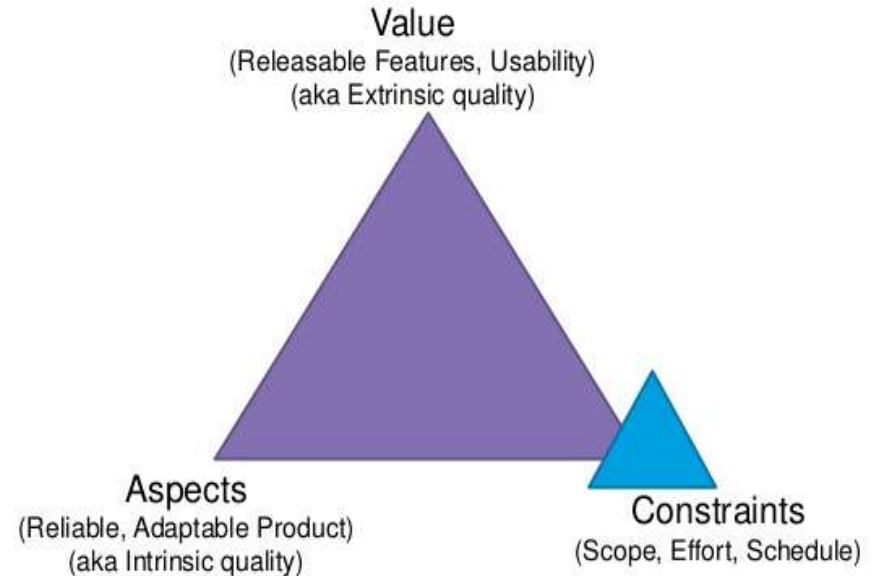
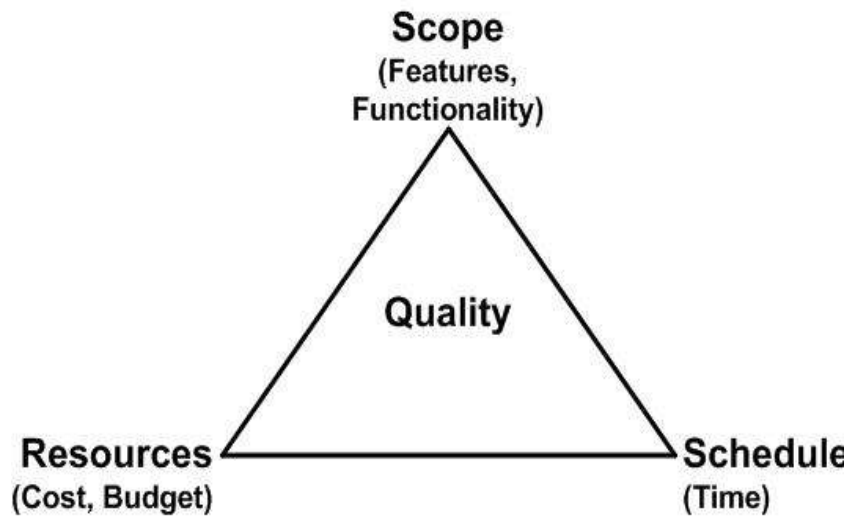
Hvilke IT-prosjekter lykkes best?

Magne Jørgensen
Simula Research Laboratory
Universitetet i Oslo
Scienta

TRESS 90

Hva vil det si å lykkes?

Suksess er kontekstavhengig, men ofte en prioritert kombinasjon av:

- Leverer nytte (gevinster, måloppnåelse, ROI)
- Kostnadskontroll
- Tidskontroll
- Prosjekteffektivitet
- Tekniske produkttegenskaper (kvalitet, utvidbar, bærekraftig)

Korrelasjon mellom suksessdimensjoner

Skala: 1: Suksess - 2: Akseptabelt - 3: Lav suksess - 4: Svært lav suksess/fiasko

	Nytte	Kvalitet	Budsjett	Tid
Kvalitet	0.6			
Budsjett	0.2	0.2		
Tid	0.3	0.5	0.6	
Effektivitet	0.4	0.6	0.5	0.8

Budsjettoverskridelse får ofte mest fokus, men korrelerer lite med nytte!

Hvor gode er IT-bransjen til å levere nyttige løsninger?

- Ca. 10% av IT-prosjektene fører til ingen eller svært liten nytte (Nasjonale og internasjonale tall fra flere kilder)
- Ca. 50% oppfattes å levere bra mhp nytte. (Nasjonal undersøkelse)
- Ca. 50% oppfattes å mislykkes på minst en suksessdimensjon. (Nasjonal undersøkelse)
- I gjennomsnitt leveres ca. 30% mindre enn planlagt nytte (internasjonale tall fra Oxford-undersøkelse).
- Kun små forskjeller mellom offentlige og private prosjekter i hvor ofte de lykkes. (Nasjonal undersøkelse).

Prosjektstørrelse og suksessrate

	< 10 mill	10-100 mill	> 100 mill
Nytte	31%	47%	35%
Kvalitet	24%	28%	25%
Budsjett	24%	47%	47%
Tid	29%	35%	35%
Effektivitet	24%	12%	24%

- Ingen klar sammenheng mellom budsjett-størrelse og andel prosjekter som er suksessfulle.
- **MEN**, de store (> 100 mill) er sterkt overrepresentert i gruppen av fiaskoprosjekter! (2-3 ganger mer risikofulle)
- I en annen studie finner jeg at en tidobling av størrelsen doubler risikoen for fiasko.

Kontrakttype er viktig for suksess? ...

(noen anga mer enn en type kontrakt)

	Per time	"Smidig"	Risikodeling	Fastpris
Nytte	59%	29%	22%	0%
Kvalitet	24%	43%	22%	22%
Budsjett	31%	71%	22%	33%
Tid	29%	43%	44%	11%
Effektivitet	19%	29%	33%	0%
Andel	37%	14%	41%	18%

Table 10: Project success and contract type

Success dimensions	Increase in success rate (percentage points) for projects applying per-hour rather than fixed-price contracts
Client benefit (n=49)	34%
Functionality (n=51)	5%
Technical quality (n=51)	11%
Budget control (n=50)	14%
Delivery on time (n=50)	3%
Work efficiency (n=49)	10%

•Kategoriserte smidig som per time og risikodeling som fastpris.

Nyttestyring

Nyttestyring	Andel som brukte dette	Økning i suksessrate mhp nytte for kunde
B1	47%	6%
B2	57%	22%
B3	33%	31%
B4	53%	34%
B5	31%	19%

B1: Bruk av kost-nytteanalyse før oppstart av prosjektet

B2: Forventet nytte klart kommunisert til prosjektets interessenter

B3: Gode planer for når og hvordan nytte skulle realiseres

B4: Gode prosesser for prioritering og ledelse av aktiviteter med formål å realisere nytt.

B5: Gode prosesser for evaluering av nytte i etterkant av at prosjektet var fullført.

Endringshåndtering og suksessrate

I hvilken grad ble behov, krav eller løsninger endret underveis i prosjektet som et resultat av eksterne endringer eller læring innad i prosjektet?

Suksessrate	I stor grad endringer	I liten grad/fraværende
Nytte	67%	21%
Kvalitet	53%	13%
Budsjett	47%	27%
Tid	33%	25%
Effektivitet	33%	10%

Bruk av smidige metoder

Økning andel suksessfulle prosjekter	Smidige metoder	Hyppige leveranser til kunde	Fleksibel leveranser	Prototyping	Automatisert testing
Nytte for kunde	16%	22%	29%	15%	14%
Funksjonalitet	22%	29%	16%	0%	7%
Teknisk kvalitet	21%	6%	32%	28%	16%
Budsjettkontroll	2%	22%	29%	15%	27%
Leveranse på tid	8%	11%	24%	-16%	15%
Effektivitet	11%	5%	24%	7%	13%

Evidensbaserte tiltak

1. Reduksjon i prosjektstørrelse, og dermed ambisjonsnivå per prosjekt, gjennom oppdeling av større satsninger i mindre prosjekter/leveranser.
2. Hyppige leveranser underveis i prosjektene.
3. Gjennomgående nyttestyring, fra konseptanalyse, gjennom prosjektet og hos mottager av leveransene.
4. Bedre, utprøvingsbaserte, evalueringer og valg av leverandører.
5. Kontraktstyper som gir riktige insitamenter for leverandør. I særlig grad synes fastprisprosjekter i mange sammenhenger å være uegnet og føre til mindre grad av levert nytte i IKT-prosjekter.
6. Omfattende medvirkning og god kompetanse fra kunde-siden underveis i prosjektet.
7. Utviklingsprosesser som ser endringer i krav og målsetninger som muligheter for økt nytte av IKT-leveransene. Dette omfatter bruk av "smidige" utviklingsprosesser.
8. Vektlegging av risiko og usikkerhetsanalyser for å skaper risikobevissthet hos involverte aktører, god risikostyring og sikre at ambisjonsnivå ikke legges for høyt